

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การบริหารการพัฒนาเมืองเป็นการบริหารจัดการเพื่อให้การพัฒนาเมืองประสบความสำเร็จ ผู้ที่ทำหน้าที่หลักในการบริหารการพัฒนาเมืองที่สำคัญในประเทศประชาธิปไตยปัจจุบัน คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เป็นไปตามอุดมการณ์ประชาธิปไตยที่สนับสนุนให้ประชาชนมีอำนาจปกครองตนเอง สำหรับประเทศที่มีการใช้อำนาจปกครองตนเอง สำหรับประเทศที่มีการใช้อำนาจปกครองแบบรวมอำนาจ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารการพัฒนาเมือง คือ รัฐบาล อย่างไรก็ตามรัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีสัดส่วนมากน้อยเพียงไร ย่อมขึ้นอยู่กับระดับการรวมอำนาจและกระจายอำนาจการปกครองของรัฐบาล ถ้ากระจายอำนาจมากท้องถิ่นก็บทบาทมาก ถ้ารวมอำนาจมากรัฐบาลก็มีบทบาทมาก (สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553, หน้า 42)

การพัฒนาเมืองเป็นภารกิจของภาครัฐหรือภาคสาธารณะ องค์กรที่บทบาทในการบริหารการพัฒนาเมืองประกอบด้วยองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการบริหารการพัฒนาเมือง และองค์กรที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการบริหารการพัฒนาเมืองในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งองค์กรที่เข้ามามีส่วนร่วม ตลอดจนให้การสนับสนุนการบริหารการพัฒนาเมืองในลักษณะต่าง ๆ ซึ่ง สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) ได้จำแนกองค์กรที่มีบทบาทในการบริหารการพัฒนาเมืองเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ รัฐบาลและองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชนและองค์กรประชาชน และองค์กรระหว่างประเทศ

การบริหารการพัฒนาเมืองนั้น หากต้องการให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องพัฒนาปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการดำรงอยู่ของเมืองในทุกมิติไปพร้อม ๆ กัน อันได้แก่ มิติทางด้านสังคม มิติทางด้านเศรษฐกิจ มิติทางด้านการเมืองและมิติด้านกายภาพ ทั้งนี้เพราะการดำเนินชีวิตของ

ประชาชนชาวเมืองมีความทับซ้อนกันอยู่หลายมิติในชีวิตในเวลาเดียวกัน การบริหารการพัฒนาจึงต้องกระทำให้ครบในทุกมิติและต้องกระทำพร้อม ๆ กันไปไม่มุ่งเน้นพัฒนาเฉพาะด้านโดยปล่อยปละละเลยให้ขาดการพัฒนาในบางมิติ จึงเกิดผลสำเร็จในการพัฒนา หากการพัฒนาไม่ดำเนินไปด้วยกันในทุกมิติอย่างเหมาะสมก็อาจเกิดภาวะขาดความสมดุล หรือมีลักษณะเข่งไม่เท่ากันระหว่างมิติต่าง ๆ อันจะก่อให้เกิดผลเสียหายตามมาได้ (สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช, 2553)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือ สปป.ลาว ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ภาคพื้นทวีป ระหว่างละติจูด 14–23 องศาเหนือ และลองจิจูด 100 –108 องศาตะวันออก มีพื้นที่ทั้งหมด 236,800 ตารางกิโลเมตร (ส่วนที่เป็นน้ำ : 6,000 ตารางกิโลเมตร พื้นดิน : 230,800 ตารางกิโลเมตร) หรือ 148 ล้านไร่ หรือ 91,429 ตารางไมล์ อาณาเขตทิศทางเหนือติดกับประเทศจีน มีชายแดน 505 ตารางกิโลเมตร ทิศใต้ติดประเทศกัมพูชา มีชายแดนร่วม 535 ตารางกิโลเมตร ทิศตะวันออกติดกับเวียดนาม มีชายแดนร่วมกันยาว 2,069 กิโลเมตร ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับพม่า มีชายแดนร่วมกันยาว 236 กิโลเมตร และทิศตะวันตกติดกับไทย มีชายแดนร่วมกันยาว 1,835 กิโลเมตรไม่มีพื้นที่ติดทะเล (Land Lock) ประมาณร้อยละ 70 ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นภูเขาและที่ราบสูง พื้นที่ร้อยละ 30 ที่เหลือเป็นพื้นราบซึ่งอยู่ตอนกลางและทิศตะวันตกของประเทศ (วารสาร สารมิตรภาพไทย-ลาว ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2550), หน้า 23)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีระบบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ (ทางการลาวใช้คำว่า ระบอบประชาธิปไตยประชาชน) โดยมีพรรคประชาชนปฏิวัติลาวเป็นองค์กรชั้นนำประเทศ ซึ่งพรรคนี้เริ่มมีอำนาจสูงสุดตั้งแต่ลาวเริ่มปกครองในระบอบสังคมนิยมเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2518 ประธานประเทศ (ประธานาธิบดี) ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวคนปัจจุบัน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี คือ บุนยั้ง วอลละจิต (ดำรงตำแหน่งเลขาธิการใหญ่คณะกรรมการกลางพรรคประชาชนปฏิวัติลาวอีกตำแหน่งหนึ่ง) ส่วนนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน คือ นายทองลุน สีสุลิด ประเทศลาวแบ่งเป็น 17 แขวง และ 1 นครหลวง (ได้แก่ นครหลวงเวียงจันทน์) แขวงแต่ละแขวงจะแบ่งเป็นเมือง ซึ่งจะมีหนึ่งเมืองเป็นเมืองหลวงของแขวงเรียกว่า เมืองเอก

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A7> - cite_note-autogenerated3-2 ประเทศลาวแบ่งองค์กรบริหารการปกครองออกเป็น 3 องค์กร ได้แก่ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ การปกครองของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นรูปแบบสังคมนิยม

คอมมิวนิสต์ โดยมีพรรคการเมืองเดียวที่มีอำนาจสูงสุด คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว อำนาจที่เป็นเครื่องมือทางการบริหารประเทศ ได้แก่ สภาแห่งชาติ สมาชิกของสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี มีประมุขรัฐเรียกว่าประธานประเทศ (Head of State) เลือกตั้งจากสภาแห่งชาติ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี องค์การบริหารประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าคณะรัฐบาล รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และหัวหน้าองค์กรเทียบเท่ากระทรวง มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี ศาลประชาชนและองค์กรอัยการประชาชน องค์กรปกครองท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นแขวงและนคร ชั้นเมืองและเทศบาล และชั้นหมู่บ้าน (รัฐธรรมนูญสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฉบับปรับปรุง ค.ศ. 2015, หน้า 13-28) ในส่วนการบริหารจัดการระบบราชการของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีรูปแบบการบริหารคล้ายคลึงกับทฤษฎีระบบราชการ Bureaucracy ของ Max Weber (1966) คือ ยังยึดถือหลักลำดับชั้น (Hierarchy) หลักแห่งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) หลักการทำงานที่ยึดถือกฎระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ข้อบังคับ (Rule, Discipline and Regulations) หลักแห่ง

แบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะ (Division of Labor, Specialization) และการถือหลักคุณธรรม (Merit System) ตลอดจนมีลักษณะความเป็นวิชาชีพ (Professional) (ศิริพงษ์ ลดาวัลย์, 2551, หน้า 54-55 อ้างถึงใน คำไทหว พรหมมหาไชย, 2552, หน้า 2)

วิสัยทัศน์ปี ค.ศ. 2030 ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

มุ่งพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศกำลังพัฒนาที่มีรายได้อยู่ในระดับปานกลางให้มีรายได้ต่อคนสูงขึ้นเพื่อให้หลุดพ้นจากประเทศด้อยพัฒนาในปี ค.ศ. 2020 ซึ่งมีความเป็นไปได้ เนื่องจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยังมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติอยู่จำนวนมาก อีกทั้งรัฐบาลมีนโยบาย ส่งเสริม สนับสนุนในการดึงดูดนักลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศเข้ามาร่วมพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในปี ค.ศ. 2016-2030 ได้กำหนดไว้ดังนี้ 1) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะต้องมีเสถียรภาพทางการเมือง ความสงบเรียบร้อยทางสังคม 2) การสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่อง เพราะว่ายังด้อยทางด้านทักษะฝีมือแรงงานและวิชาการ เพราะขาดแคลนในด้านสถาบัน และมหาวิทยาลัยที่เปิดการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ คุณภาพทางการศึกษาก็ยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร อีกทั้งพยายามส่งเสริมให้ผู้หญิงมีการศึกษาและบทบาททางสังคม ซึ่ง

ถือเป็นการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ นอกจากนี้ประชาชนทุกคนเผ่าจะต้องมีความสามัคคี และอีกเรื่องที่สำคัญคือต้องให้มีระบบกฎหมายที่ครอบคลุม มีความเป็นประชาธิปไตยเปิดกว้าง มีการส่งเสริมให้มีการลงทุนของต่างประเทศ โดยสร้างความเข้มแข็งให้นักลงทุนภาคเอกชนเข้ามาร่วมขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ต้องมีการสร้างเครือข่ายกับต่างประเทศอย่างต่อเนื่องกับพันธมิตรทุกประเทศ ในการสร้างความร่วมมือช่วยเหลือกัน สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี สร้างความร่วมมือในการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติต่าง ๆ รวมถึงความขัดแย้งหรือสงครามในต่างประเทศที่อาจกระทบไม่ว่าจะในทางตรงหรือทางอ้อม (ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 2016–2030, หน้า 25)

บอลิคำไซ เป็นหนึ่งในแขวงที่ตั้งอยู่ตอนกลางของประเทศลาว แขวงบอลิคำไซ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526 โดยได้มีการแยกเมืองปากซัน เมืองท่าพระบาท เมืองบริคัณท์ (มาจากชื่อเต็มในอดีต "เมืองบริคัณทนิคม") จากแขวงเวียงจันทน์ และแยกเมืองปากกระดิง เมืองคำเกิด จากแขวงคำม่วน มารวมกันแล้วตั้งเป็นแขวงใหม่ เนื่องจากพื้นที่แขวงเวียงจันทน์และแขวงคำม่วนกว้างใหญ่ การปกครองดูแลไม่ทั่วถึง ชื่อของแขวงมาจากชื่อเมืองบริคัณท์และเมืองคำเกิดมาสมาสกับคำว่าชัยชนะหรือไชชนะในภาษาลาว จึงเรียกว่า "บอลิคำไซ" ส่วนเมืองเวียงทองได้จัดตั้งขึ้นในภายหลัง แขวงนี้มีชื่อเสียงมากเกี่ยวกับหินปูน ทั้งทัศนียภาพและเหมืองซึ่งใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แขวงบอลิคำไซเป็นประตูสู่ลาวใต้ และยังเป็นแขวงที่มีความสำคัญด้านการท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งของประเทศลาว เพราะเป็นเมืองท่าด่านติดชายแดนสองประเทศ โดยทางด้านทิศตะวันตกริมฝั่งแม่น้ำโขง บริเวณเมืองปากซัน จะตรงข้ามกับจังหวัดบึงกาฬของไทย ส่วนทางด้านทิศตะวันออก บริเวณด่านแก้วเหนือจะติดด่านกอเตีรียวของประเทศเวียดนาม การท่องเที่ยวแขวงบอลิคำไซสามารถนั่งรถจากแขวงเวียงจันทน์ลัดเลาะลงมาตามถนนทางหลวงหมายเลข 13 ได้ หรือจะใช้บริการเรือข้ามฝากไปเที่ยวก็ได้ (<https://th.wikipedia.org/wiki/สิบคัณวันที่> 11 กันยายน พ.ศ. 2560)

ปากซัน เป็นเมืองเอกของแขวงบอลิคำไซ ประเทศลาว ตั้งอยู่ตรงข้ามอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ตัวเมืองตั้งอยู่ปากแม่น้ำซันที่ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ปากซันเชื่อมต่อกับลาวใต้ด้วยทางหลวงหมายเลข 13 เทศบาลเมืองปากซัน เป็นการปกครองท้องถิ่นชั้นเมืองเป็นรูปแบบการปกครองที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจโดยการให้อำนาจในการบริหารจัดการเมืองของตนเองในการบำบัดแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการแก่

ประชาชนในเมืองอย่างทั่วถึงและทันเหตุการณ์เพื่อให้ไปตามที่กฎหมายการปกครอง
ท้องถิ่น ฉบับเลขที่ 68 ค.ศ 2015 ที่ได้กำหนดไว้ ส่วนราชการในองค์กรปกครอง
เมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบมีทั้งหมด
26 ห้องการ แบ่งออกเป็น 2 สายปกครองคือ ต้นสังกัดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี
10 ห้องการ ได้แก่ 1) ห้องว่าการปกครองเมืองปากซัน 2) ห้องการตรวจการพรรคและรัฐ
เมืองปากซัน 3) ห้องการคณะจัดตั้งเมืองปากซัน 4) ห้องการสหพันธ์กรมบาล
เมืองปากซัน 5) ห้องการแนวลาสร้างชาติเมืองปากซัน 6) ห้องการสหพันธ์แม่หญิงเมือง
ปากซัน 7) ห้องการชาวหนุ่มประชาชนปฏิวัติลาวเมืองปากซัน 8) ห้องการสหพันธ์นักรบ
เก่าเมืองปากซัน 9) ห้องการส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้หญิงเมืองปากซัน 10) ห้องการ
โฆษณาเมืองปากซัน และต้นสังกัดขึ้นตรงกับกระทรวงมี 16 ห้องการ ได้แก่ 1) ห้องการ
ภายในเมืองปากซัน 2) ห้องการสาธารณสุขเมืองปากซัน 3) ห้องการยุติธรรมเมืองปากซัน
4) ห้องการอุตสาหกรรมและการค้าเมืองปากซัน 5) ห้องการกรสิกรรมและป่าไม้เมืองปาก
ซัน 6) ห้องการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมืองปากซัน 7) ห้องการ การเงินเมือง
ปากซัน 8) ห้องการແຂ່ງຂ່າວวัฒนธรรมและท่องเที่ยวเมืองปากซัน 9) ห้องการโยธาธิการ
และขนส่งเมืองปากซัน 10) ห้องการแรงงานและสวัสดิการสังคมเมืองปากซัน 11) ห้องการ
ศึกษาธิการและกีฬาเมืองปากซัน 12) ห้องการแผนการเมืองปากซัน 13) ห้องการ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเมืองปากซัน 14) ห้องการพลังงานและบ่อแร่เมืองปากซัน
15) ห้องการอัยการประชาชนเขตหนึ่ง และ 16) ห้องการศาลประชาชนเขตหนึ่ง
(องค์กรปกครองเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว,
2560)

ภารกิจสำคัญของเทศบาลเมืองปากซัน คือ การให้บริการประชาชนด้าน
โครงสร้างพื้นฐาน ให้มีบริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่น การพัฒนา
คุณภาพชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น ซึ่งเทศบาลเมืองปากซันได้
ดำเนินการบริหารการพัฒนาเมือง ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ครั้งที่ 4 (ค.ศ. 2016–
2020) ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาแบบมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคม การปกป้องรักษาสิ่งแวดล้อมและฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน ถือเอา
การพัฒนาเศรษฐกิจศูนย์กลาง มีผลักต้นการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจให้ต่อเนื่องมั่นคง
มีการเปลี่ยนโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจให้มีลักษณะหลากหลายในแต่ละด้าน

เป็นอุตสาหกรรมและทันสมัย การก้าวทันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งภายในประเทศ และสากลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง สอดคล้องกับจุดพิเศษและความต้องการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของแขวง เน้นย้ำการเติบโตที่มีคุณภาพ สร้างความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงกับสากล มีการกระจายรายได้ ลดการเหลื่อมล้ำระหว่างตัวเมืองและชนบท แก้ไขความทุกข์ยากของประชาชนให้ได้มากขึ้น สร้างและบูรณะระบอบการปกครองตามแนวทางสร้างรัฐคุ้มครองด้วยกฎหมายให้เข้มแข็ง ที่ละก้าว การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดิน ฟ้า อากาศ การเชื่อมโยงกับภาคพื้นและสากล รักษาเสถียรภาพทางการเมือง ความสงบทางสังคม เพิ่มพูนการทำงานของชาติ และ ป้องกันความสงบ (ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 2016–2030, หน้า 21)

ด้วยผลของการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลเมืองปากซัน

ภายใต้ข้อจำกัดในการดำเนินงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านงบประมาณในการดำเนินงาน และด้านบุคลากรที่มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับปริมาณงานในการดำเนินงานดั่งนั้น ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อให้ทราบถึงการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองปากซัน ว่าสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากน้อยเพียงใด และประชาชนมีความเข้าใจในนโยบายการบริหารจัดการหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เพื่อการวางแผนในการบริหารการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตลอดจนการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลปากซัน เพื่อเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางการพัฒนา บนพื้นฐานของการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับศักยภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปเป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมการให้บริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด

คำถามของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อยู่ในระดับใด

2. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง
ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคลหรือไม่

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน
แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย คือ

ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แตกต่างกันตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญของการวิจัย ดังนี้

1. ได้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ได้ทราบถึงความแตกต่างของระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล
3. ได้ทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบด้วย

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 สถานภาพ
- 1.1.4 ระดับการศึกษา
- 1.1.5 อาชีพ
- 1.1.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
- 1.1.7 ชุมชนที่อาศัยอยู่

1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามแนวคิดเกี่ยวกับมิติของการบริหารการพัฒนาเมืองของสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553, หน้า 59-65) ในองค์ประกอบ 4 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.2.1 ด้านสังคม
- 1.2.2 ด้านเศรษฐกิจ
- 1.2.3 ด้านการเมือง
- 1.2.4 ด้านกายภาพ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวนทั้งสิ้น 2,487 คน (องค์การปกครองเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, 2560)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวนประชากร 345 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของ Yamane (1973, p.127 อ้างถึงใน อรุณ จิรวัดน์กุล, 2557, หน้า 26) และจะทำการสุ่มตัวอย่างแบบเทียบสัดส่วน (Proportional Sampling)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ในเขตเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ระหว่าง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2560 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับ มิติของการบริหารการพัฒนาเมือง ของสาขาวิชาวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553, หน้า 59-65) มาประยุกต์และบูรณาการ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อตอบคำถามการวิจัย และกำหนดเป็นความ มุ่งหมายของการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมืองของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผู้วิจัยได้ให้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การบริหารการพัฒนาเมือง หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้การพัฒนาเมืองประสบความสำเร็จ ทั้งการจัดระบบและกระบวนการในการดำเนินงานพัฒนา การนำทรัพยากรทุกด้าน ทั้งทรัพยากรมนุษย์ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์

ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารจัดการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนา ประกอบด้วย

1.1 การบริหารการพัฒนาเมืองด้านสังคม หมายถึง การใช้ทรัพยากรทางการบริหารผ่านการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเอง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ความไม่รู้ ได้รับความเป็นธรรมและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีตลอดจนมีความพึงพอใจในชีวิตและความเป็นอยู่ของตน ประเด็นที่สำคัญ คือ คุณภาพชีวิต การเคหะ การศึกษา การสาธารณสุข และการสวัสดิการสังคม

1.2 การบริหารการพัฒนาเมืองด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การบริหารการพัฒนาเมืองด้านเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจให้กับประชาชนจำแนกเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ การกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจ การพัฒนาพื้นที่ทางเศรษฐกิจ และการสนับสนุนแหล่งเงินทุน

1.3 การบริหารการพัฒนาเมืองด้านการเมือง หมายถึง การบริหารการพัฒนาเมืองด้านการเมืองและการบริหาร ประกอบด้วยการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองแก่ประชาชน การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การพัฒนาระบบการเมืองให้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตย การพัฒนาปรับปรุงสมรรถนะทางการบริหารให้สามารถบริหารและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ประหยัดและตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างเป็นธรรม เกิดความพึงพอใจสูงสุด

1.4 การบริหารการพัฒนาเมืองด้านกายภาพ หมายถึง การวางผังเมือง การจัดระบบการคมนาคม การขนส่งมวลชน การสาธารณสุขูปโภค สาธารณูปการ และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของเมือง เน้นการวางแผนและควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม การก่อสร้างโครงสร้างและบริการพื้นฐานต่าง ๆ แก่ประชาชนให้เพียงพอับความต้องการ ตลอดจนการดำเนินการออกมาตรการเพื่อควบคุมและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม

2. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากพื้นฐานการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ และจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป ในที่นี้หมายถึงความพึงพอใจของ

ประชาชนที่มีต่อการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. คุณลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลของ ประชาชนที่
อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน
ลาว ประกอบด้วย

3.1 เพศ หมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่ง
ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

3.2 อายุ หมายถึง ระดับอายุของประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งแบ่ง
ออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) อายุไม่เกิน 30 ปี 2) อายุ 31-40 ปี 3) อายุ 41-50 ปี
4) 51-60 ปี และ 5) มากกว่า 60 ปี

3.3 สถานภาพ หมายถึง สถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่าง ที่มี
สถานภาพ 1) โสด 2) สมรส และ 3) หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

3.4 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับ
การศึกษา 1) ระดับประถมศึกษา 2) ระดับมัธยมศึกษา/ปวช. 3) ระดับอนุปริญญาหรือ
เทียบเท่า/ปวส. 4) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

3.5 อาชีพ หมายถึง อาชีพหลักในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น
4 กลุ่ม ได้แก่ 1) เกษตรกร 2) ค้าขาย 3) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานของรัฐ
4) รับจ้าง/พนักงานบริษัทเอกชน และ 5) อาชีพอื่น ๆ

3.6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง
ประกอบด้วย 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ไม่เกิน 1,000,000 กีบ 2) รายได้ 1,000,001-2,000,000
กีบ 3) 2,000,001-5,000,000 กีบ และ 4) มากกว่า 5,000,000 กีบ

3.7 ชุมชนที่อาศัยอยู่ หมายถึง ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิ
คำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ แบ่งออกเป็น 4
ชุมชน ได้แก่ 1) ชุมชนหมู่บ้านสิริไล 2) ชุมชนหมู่บ้านโพสี 3) ชุมชนหมู่บ้านโพนไซ และ
4) ชุมชนหมู่บ้านปากซัน

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน
แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หมายถึง ข้อเสนอแนะจากการ
สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน ที่ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการ
บริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ได้จากบทสรุปของงานวิจัย ในด้านซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยระดับต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยรวม เพื่อให้การจัดการบริการสาธารณะ และการบริหารการพัฒนาเมือง ของเทศบาลเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร